
Zasady postępowania VeloLeasing S.A. na wypadek istotnej zmiany, wystąpienia zdarzenia regulacyjnego lub czasowego braku publikacji dotyczące wskaźnika referencyjnego

Ten załącznik, zwany dalej **zasadami**, stanowi zbiór zasad postępowania **VeloLeasing S.A. z/s w Warszawie (VL, Leasingodawca lub Finansujący)** w przypadku wystąpienia:

- 1) **istotnej zmiany**,
- 2) **zdarzenia regulacyjnego**,
- 3) **czasowego braku publikacji wskaźnika**,

dotyczących wskaźnika referencyjnego (**stopy bazowej**) stosowanego w Twojej **umowie** i jest integralną częścią tej umowy zawartej z VL. Załącznik zawiera też informację dodatkową w zakresie wskaźników referencyjnych i ryzyk związanych ze stosowaniem tych wskaźników.

Prosimy przeczytać uważnie ten dokument, jest on integralną częścią Twojej umowy.

Wyrazy, które piszemy w **tym dokumencie** pogrubioną czcionką, a których nie zdefiniowaliśmy wcześniej w Twojej **umowie**, mają znaczenie określone w słowniku w tabeli nr 1 poniżej.

Dlaczego wprowadziliśmy te zasady?

Wprowadzamy te **zasady**, ponieważ do ustalenia wysokości opłat leasingowych/rat pożyczki w Twojej **umowie** stosujemy **stopę bazową**, którą jest **wskaźnik referencyjny**. Może się zdarzyć, że w toku wykonywania Twojej **umowy** nie będzie czasowo lub stale publikowana **stopa bazowa**, albo istotnie się ona zmieni. W takich przypadkach będziemy postępowali według **zasad**, które opisujemy poniżej.

Stopa bazowa jako wskaźnik referencyjny jest ustalana przez **administrатора** – niezależny od nas podmiot, który może zdecydować o zaprzestaniu opracowywania i publikacji tej **stopy bazowej**. Takie sytuacje i związane z nimi ogłoszenia nazywamy i szczegółowo opisujemy jako **ogłoszenie zaprzestania opracowywania wskaźnika**.

Administrator działa na podstawie zezwolenia właściwego organu nadzoru i jest przez niego nadzorowany. Może się zdarzyć, że właściwy organ nadzoru odmówi udzielenia lub cofnie takie zezwolenie. Takie sytuacje i związane z nimi ogłoszenia zdefiniowaliśmy jako **ogłoszenie braku zezwolenia**.

Stopa bazowa jako **wskaźnik referencyjny** może utracić reprezentatywność, co oznacza, że przestała lub przestanie być reprezentatywna dla właściwego dla niej rynku bazowego lub rzeczywistości ekonomicznej, którą stopa bazowa miała mierzyć i że brak jest możliwości przywrócenia takiej reprezentatywności. Organ nadzoru może w takiej sytuacji ogłosić utratę reprezentatywności. Taką sytuację i związane z nimi ogłoszenie zdefiniowaliśmy jako **ogłoszenie utraty reprezentatywności**.

Wyżej wymienione zdarzenia, które mogą wystąpić w odniesieniu do **stopy bazowej**, nazywamy **zdarzeniami regulacyjnymi**. Wystąpienie **zdarzenia regulacyjnego** oznacza, że w określonej dacie (opisanej szczegółowo w definicji **dnia zamiany**), która nastąpi po wystąpieniu danego **zdarzenia regulacyjnego**, nie będziemy mogli dalej stosować dotychczasowej **stopy bazowej** w Twojej **umowie**.

Może również wystąpić sytuacja, w której **stopa bazowa** przestanie być publikowana przez pewien czas przez **administrатора** z innych przyczyn niż **zdarzenie regulacyjne**. Taki przypadek zdefiniowaliśmy jako **czasowy brak publikacji wskaźnika**.

Administrator może również podjąć decyzję o zmianie metody (sposobu) ustalania **stopy bazowej**. Niektóre z tych zmian mogą zostać uznane za **istotną zmianę metody** opisaną w definicjach.

Poniżej opisujemy szczegółowo, jakie działania podejmiemy w każdej z wyżej wymienionych sytuacji.

Jakie działania podejmiemy w przypadku wystąpienia zdarzenia regulacyjnego?

1. W przypadku wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego**, jeżeli Twoja umowa przewiduje:
 - 1) zmianę oprocentowania uzależnioną od wartości stopy bazowej, oraz

- 2) na potrzeby obliczenia zmiany oprocentowania wykorzystywana jest średnia arytmetyczna z wartości stopy bazowej z okresu ustalonego w Twojej umowie, to jeżeli dzień zamiany przypada w trakcie tego okresu, wówczas na potrzeby obliczenia średniej arytmetycznej brana jest pod uwagę wartość stopy dotychczasowej w okresie poprzedzającym dzień zamiany oraz wartość stopy alternatywnej ustalonej na warunkach określonych w tych **zasadach** oraz **korektę**, jeżeli taka **korekta** będzie miała zastosowanie zgodnie z **zasadami**.
2. Po **dniu zamiany** Twoje raty obliczymy na zasadach opisanych w **umowie**, ale w oparciu o **stopę alternatywną** oraz **korektę**, czego konsekwencją może być zmiana wysokości Twoich opłat leasingowych/rat pożyczki wymagalnych po **dniu zamiany**.
 3. **Stopę alternatywną** i **korektę** będziemy stosowali od **dnia zamiany** bez względu na późniejsze ewentualne ustanie przyczyn zastąpienia **stopy bazowej**.
 4. Jeżeli w okresie od dnia ogłoszenia **zdarzenia regulacyjnego** do **dnia zamiany stopa bazowa** nie będzie publikowana, w tym okresie zastosujemy ostatnią dostępną wartość **stopy bazowej** sprzed ogłoszenia **zdarzenia regulacyjnego**.
 5. Po zastąpieniu **stopy bazowej stopą alternatywną**, postanowienia Twojej **umowy** oraz **zasad**, które dotyczą **stopy bazowej** zastosujemy odpowiednio do **stopy alternatywnej**.

Jaką stopę alternatywną zastosujemy?

6. W przypadku wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego** w stosunku do **stopy bazowej**:
 - a. którą jest **EURIBOR**, w pierwszej kolejności dla ustalenia wartości oprocentowania zgodnie z Twoją umową, jako **stopę alternatywną** dla **stopy bazowej** zastosujemy wskaźnik **EFTERM** dla tenoru (okresu) odpowiedniego dla danej **stopy bazowej** oraz **korektę** ustaloną w sposób opisany w ust. 8. W przypadku, gdy zastosowanie wskaźnika **EFTERM** zgodnie ze zdaniem poprzednim będzie niemożliwe, zastosujemy rozwiązania opisane w ust. 7 poniżej.
 - b. innej niż **EURIBOR**, zastosujemy rozwiązania opisane w ust. 7 poniżej.
7. W przypadku wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego**, dla ustalenia wartości oprocentowania zgodnie z Twoją **umową**, jako **stopę alternatywną** dla **stopy bazowej** zastosujemy:
 - 1) **zamiennik** wyznaczony przez podmiot uprawniony do wyznaczenia **zamiennika** na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz **korektę** wyznaczoną przez ten podmiot. Jeżeli podmiot uprawniony nie wskaże **korekty** (ani nie wskaże, że **korekta** nie ma być stosowana), zastosujemy **korektę** ustaloną w sposób opisany w ust. 8.
 - 2) jeżeli podmiot uprawniony nie wyznaczy **zamiennika** albo wyznaczy więcej niż jeden **zamiennik**, to zastosujemy **stopę alternatywną** i **korektę** wskazaną przez bank centralny właściwy dla waluty **stopy bazowej umowy** albo przez organ nadzoru nad administratorem albo **administratorem**. Jeżeli zarówno bank centralny lub organ nadzoru nad **administratorem** lub **administratorem** wskażą **stopę alternatywną** rozstrzygające będzie, który z tych podmiotów dokonał tego wcześniej. Jeżeli bank centralny albo organ nadzoru nad **administratorem** albo **administratorem** nie wskażą **korekty** (ani nie wskażą, że **korekta** nie ma być stosowana), zastosujemy **korektę** ustaloną w sposób opisany w ust.8.
 - 3) jeżeli skorzystanie z rozwiązań opisanych punkcie 2) nie będzie możliwe (rozwiązania te nie nastąpią) zastosujemy **stopę alternatywną** oraz **korektę** wyznaczoną lub rekomendowaną przez **grupę roboczą**. Jeżeli **grupa robocza** nie wskaże lub nie zarekomenduje **korekty** (ani nie wskaże, że **korekta** nie ma być stosowana), stosuje się **korektę** ustaloną w sposób opisany w ust. 8
 - 4) jeżeli skorzystanie z rozwiązań opisanych w pkt 1)-3) wyżej nie będzie możliwe, w tym w szczególności gdy rozwiązania te nie nastąpią, zastosujemy jako **stopę alternatywną**, **stopę referencyjną** banku centralnego właściwego dla waluty **stopy bazowej** oraz **korektę** ustaloną w sposób opisany w ust. 8.

Jak wyliczymy korektę?

8. Jeżeli **korekta** nie zostanie wyznaczona zgodnie z ust. 7 powyżej, to **Korektę** wyliczymy zgodnie z zasadami opisanymi poniżej:
 - 1) w pierwszej kolejności wyznaczymy dni, z których dane będą podstawą dla obliczenia **korekty**. Są to wszystkie dni, w których publikowana była zarówno **stopa bazowa** jak i **stopa alternatywna**, w okresie 182 dni przed dniem **zdarzenia regulacyjnego** (dni referencyjne). Jeżeli **stopa bazowa** lub **stopa alternatywna** były publikowane krócej niż 182 dni, to do wyznaczenia **korekty** przyjmujemy dostępną liczbę dni (**dni referencyjne**).

- 2) Po wyznaczeniu **dni referencyjnych**, obliczymy różnicę pomiędzy **stopą bazową** a **stopą alternatywną** dla każdego z wyznaczonych **dni referencyjnych**. Z tak ustalonych różnic obliczymy średnią arytmetyczną, uzyskując w ten sposób wartość **korekty**.
- 3) Wartość **korekty** uwzględnimy poprzez odpowiednią modyfikację wartości **stopy alternatywnej**.

Jakie działania podejmiemy w przypadku czasowego braku publikacji wskaźnika?

9. W przypadku **czasowego braku publikacji wskaźnika**, zastosujemy dla ustalenia wartości oprocentowania zgodnie z Twoją **umową** przez cały okres **czasowego braku publikacji wskaźnika** ostatnią dostępną wartość **stopy bazowej** sprzed dnia **czasowego braku publikacji wskaźnika**.
10. Jeżeli w trakcie trwania **czasowego braku publikacji wskaźnika** nastąpi **zdarzenie regulacyjne**, zastosujemy rozwiązania przewidziane dla **zdarzenia regulacyjnego**.

Jakie działania podejmiemy w przypadku istotnej zmiany wskaźnika?

11. Zmiana metody obliczania **stopy bazowej** ogłoszona przez **administratora**, w tym **istotna zmiana**, nie stanowi **zdarzenia regulacyjnego** ani podstawy do zmiany Twojej **umowy**. W tej sytuacji zastosujemy **stopę bazową** po **istotnej zmianie**, co oznacza, że jej wartość może się zmienić.
12. W przypadku **istotnej zmiany** zrealizujemy względem Ciebie obowiązki informacyjne w zakresie określonym w pkt 13-15 oraz w sposób wskazany w pkt 16.

O czym i w jaki sposób będziemy Ciebie informować?

13. Jeżeli uzyskamy informację o rozpoczęciu procesu zmierzającego do wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego** lub **istotnej zmiany** poinformujemy Cię o jego przebiegu.
14. W razie wystąpienia **czasowego braku publikacji wskaźnika**, prześlemy Tobie informację o zastosowaniu procedury wskazanej w **zasadach**.
15. W razie wystąpienia **istotnej zmiany** prześlemy Tobie informacje o tej zmianie.
16. W razie wystąpienia **zdarzenia regulacyjnego**, prześlemy Tobie informację w następującym zakresie:
 - 1) zastosowaniu procedury wskazanej w **zasadach**,
 - 2) zastosowanej **stopie alternatywnej** wraz z uzasadnieniem jej wyboru,
 - 3) zastosowanej **korekcie** oraz jej wartości,
 - 4) **dniu zamiany**,
 - 5) wysokości spłaty rat.
17. Informacje, o których mowa w pkt 13-16, prześlemy Tobie w wiadomości e-mail, w przypadku podania nam adresu e-mail i wyrażenia zgody na tę formę przekazywania informacji, albo listownie, na adres korespondencyjny – w pozostałych przypadkach. Dodatkowo te informacje, opublikujemy na naszej stronie internetowej.
18. Informację o **wskaźnikach referencyjnych**, związanych z nimi ryzykach i **Rozporządzeniu BMR**, znajdziesz poniżej.

Jakie znaczenie mają pojęcia, którymi posługujemy się w treści tego dokumentu?

Definicje wskazujemy w poniższej tabeli 1

Tabela 1

L.p.	Definicja	Znaczenie definicji
1.	administrator	oznacza zgodnie z rozporządzeniem BMR , podmiot sprawujący kontrolę nad opracowywaniem wskaźnika referencyjnego , który w szczególności zarządza mechanizmami wyznaczania wskaźnika referencyjnego , gromadzi i analizuje dane wyjściowe, wyznacza wskaźnik i publikuje go
2.	Bank finansujący	VeloBank S.A. z siedzibą w Warszawie, pod adresem Rondo Ignacego Daszyńskiego 2 C, 00-843 Warszawa lub każdy inny bank wskazany w treści Umowy jako bank finansujący
3.	dzień roboczy	oznacza dzień, który zgodnie z obowiązującymi przepisami w Polsce nie jest dniem ustawowo wolnym od pracy i nie jest sobotą.
4.	dzień zamiany	oznacza: 1) w przypadku ogłoszenia braku zezwolenia , późniejszy z następujących dni:

		<p>a) pierwszy dzień po upływie 15 dni roboczych od ogłoszenia braku zezwolenia,</p> <p>b) pierwszy dzień, w którym nie można zgodnie z prawem stosować wskaźnika referencyjnego w umowie,</p> <p>2) w przypadku ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika, późniejszy z następujących dni:</p> <p>a) pierwszy dzień po upływie 15 dni roboczych od ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika,</p> <p>b) pierwszy dzień, w którym wskaźnik referencyjny nie został opublikowany w związku z ogłoszeniem zaprzestania opracowywania wskaźnika,</p> <p>3) w przypadku ogłoszenia utraty reprezentatywności, późniejszy z następujących dni:</p> <p>a) pierwszy dzień po upływie 15 dni roboczych od ogłoszenia utraty reprezentatywności,</p> <p>b) pierwszy dzień, w którym wskaźnik referencyjny przestał być reprezentatywny zgodnie z ogłoszeniem utraty reprezentatywności.</p>
5.	czasowy brak publikacji wskaźnika	stopa bazowa nie zostanie opublikowana z innych powodów niż zdarzenie regulacyjne
6.	EURIBOR	<p>oznacza wskaźnik referencyjny stopy procentowej w rozumieniu BMR, którego administratorem jest European Money Markets Institute (EMMI) z siedzibą w Brukseli lub każdy inny podmiot opracowujący go w przyszłości.</p> <p>EURIBOR publikowany i opracowywany jest przez European Money Markets Institute według metody samodzielnie określonej przez EMMI, pod nadzorem właściwego organu nadzoru, tj. Belgijskiego Urzędu Nadzoru nad Rynkami Finansowymi (FSMA – Financial Services and Markets Authority).</p> <p>Opis metody jego opracowywania, zasady dotyczące wprowadzania przez administratora istotnej zmiany metody, kluczowe informacje na temat EURIBOR, w tym godziny jego publikacji, informacje o wartości tego wskaźnika referencyjnego, European Money Markets Institute (EMMI) opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.emmi-benchmarks.eu w zakładce EURIBOR > Documentation.</p> <p>Procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących między innymi procesu wyznaczania tego wskaźnika referencyjnego European Money Markets Institute (EMMI) opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.emmi-benchmarks.eu w zakładce Governance > Complaints.</p> <p>EURIBOR jest kluczowym wskaźnikiem referencyjnym stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR.</p>
7.	EFTERM	<p>EFTERM oznacza wskaźnik referencyjny stopy procentowej w rozumieniu rozporządzenia BMR, którego administratorem jest European Money Markets Institute (EMMI) z siedzibą w Brukseli (Belgia), lub każdy inny podmiot opracowujący go w przyszłości.</p> <p>EFTERM publikowany i opracowywany jest przez European Money Markets Institute (EMMI) według metody samodzielnie określonej przez EMMI, pod nadzorem właściwego organu nadzoru tj. Belgijskiego Urzędu Nadzoru nad Rynkami Finansowymi (FSMA – Financial Services and Markets Authority).</p>

		<p>Opis metody jego opracowywania, zasady dotyczące wprowadzania przez administratora istotnej zmiany metody, kluczowe informacje na temat EFTERM, w tym godziny jego publikacji oraz informacje o wartościach tego wskaźnika referencyjnego, European Money Markets Institute (EMMI) opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.emmi-benchmarks.eu w zakładce <i>Efterm > Documentation / Governance</i>.</p> <p>Procedury dotyczące przyjmowania i rozpatrywania skarg dotyczących między innymi procesu wyznaczania tego wskaźnika referencyjnego European Money Markets Institute (EMMI) opublikował na stronie internetowej pod adresem: www.emmi-benchmarks.eu w zakładce <i>Governance / Complaints</i>.</p>
8.	grupa robocza	<p>oznacza pracującą pod nadzorem lub z udziałem organu administracji publicznej lub wskazaną przez ten organ, grupę przygotowującą propozycję zastąpienia wskaźnika referencyjnego, w skład której będą wchodzić przedstawiciele co najmniej jednej z następujących instytucji: organu nadzoru nad administratorem, banku centralnego właściwego dla waluty stopy bazowej</p>
9.	istotna zmiana wskaźnika (lub istotna zmiana)	<p>oznacza zdefiniowaną przez administratora istotną zmianę w stosowanej metodzie wyznaczania wskaźnika, o której każdorazowo powiadamia administrator zgodnie z art. 13 rozporządzenia BMR.</p>
10.	korekta	<p>Oznacza wartość, której celem jest zmniejszenie lub wyeliminowanie ekonomicznych skutków zastąpienia stopy bazowej przez stopę alternatywną, podaną lub obliczoną według wzoru lub metody wskazanej przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podmiot uprawniony do wyznaczenia zamiennika na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa albo 2) bank centralny właściwy dla waluty stopy bazowej umowy albo 3) organ nadzoru nad administratorem albo 4) administratora albo 5) VL na zasadach wskazanych w punkcie 7 zasad
11.	rozporządzenie BMR/BMR	<p>oznacza Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016 /1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014, z późn. zmianami.</p>
12.	stopa alternatywna	<p>oznacza wskaźnik lub stopę referencyjną banku centralnego właściwego dla waluty stopy bazowej zastępujący stopę bazową w sytuacji zdarzenia regulacyjnego.</p>
13.	stopa bazowa	<p>oznacza wskaźnik referencyjny ustalony przez strony w umowie albo stopę referencyjną banku centralnego właściwego dla waluty stopy bazowej ustalone zgodnie z zasadami, poprzez odniesienie, do którego określa się kwoty przypadające do zapłaty pomiędzy stronami, dla określonej waluty oraz okresu (tenoru) do której odnosi się oprocentowanie umowy. Stopa bazowa na dzień zawarcia umowy wskazana jest wprost w umowie.</p>
14.	stopa referencyjna banku centralnego	<p>stopa referencyjna właściwa dla danej waluty i ogłaszana przez bank centralny. Dla waluty stopy bazowej złoty polski (PLN) jest to stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego.</p>
15.	umowa	<p>Indywidualna umowa leasingu i/lub umowa pożyczki, zawarta z VeloLeasing S.A. z/s w Warszawie</p>

16.	wskaźnik kluczowy	wskaźnik referencyjny, posiadający status wskaźnika kluczowego w rozumieniu rozporządzenia BMR .
17.	wskaźnik/wskaźnik referencyjny	oznacza wskaźnik referencyjny w rozumieniu rozporządzenia BMR , czyli <ul style="list-style-type: none"> – wartość publikowana ogółowi społeczeństwa (np. za pośrednictwem strony internetowej lub serwisu informacyjnego), – która wyznaczana jest regularnie w całości lub częściowo z wykorzystaniem wzoru, innej metody kalkulacji lub poprzez ocenę na podstawie jednego składnika aktywów bazowych, (cen, stóp procentowych, kwotowań, zatwierdzonych kwotowań lub innych wartości czy też badań), – o ile wartość tak wyznaczana stanowi odniesienie do określonej kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu instrumentu finansowego bądź stanowi odniesienie do określenia wartości instrumentu finansowego bądź jest stosowana do pomiaru funduszu inwestycyjnego w celu śledzenia stopy zwrotu takiego indeksu lub określenia alokacji aktywów z portfela, lub obliczania opłat za wyniki.
18.	zamiennik	wskaźnik wyznaczony zgodnie z art. 23b lub 23c BMR przez podmiot uprawniony do wyznaczenia zamiennika na podstawie obowiązujących przepisów prawa
19.	zdarzenie regulacyjne	oznacza jedną z następujących sytuacji: <ol style="list-style-type: none"> a) organ nadzoru nad administratorem lub inny uprawniony podmiot poda do publicznej wiadomości, że stopa bazowa nie zostanie zarejestrowana lub nie będzie wydana decyzja o jej ekwiwalentności lub administrator nie otrzymał, nie otrzyma, lub cofnięto mu lub zawieszono zezwolenie lub rejestrację dla opracowywania stopy bazowej w skutek czego zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami prawa, VL nie będzie uprawniony do dalszego korzystania z danej stopy bazowej (ogłoszenie braku zezwolenia), b) administrator, organ nadzoru nad administratorem lub inny uprawniony podmiot poda do publicznej wiadomości, że administrator przestał lub przestanie na stałe opracowywać stopę bazową, a w dacie takiego ogłoszenia nie został wyznaczony następcą dla administratora, który miałby w dalszym ciągu opracowywać lub publikować stopę bazową (ogłoszenie zaprzestania opracowywania wskaźnika), c) administrator, organ nadzoru nad administratorem lub inny uprawniony podmiot poda do publicznej wiadomości, że stopa bazowa przestała lub przestanie być reprezentatywna dla właściwego dla niej rynku bazowego lub rzeczywistości ekonomicznej, którą stopa bazowa miała mierzyć i że brak jest możliwości do przywrócenia takiej reprezentatywności (ogłoszenie utraty reprezentatywności).

Informacja o wskaźnikach referencyjnych, związanych z nimi ryzykach i rozporządzeniu BMR

Poniżej znajdziesz informacje o tym:

- ✓ Co to jest **rozporządzenie BMR**
- ✓ Czym są wskaźniki referencyjne i do czego mają zastosowanie
- ✓ Jakie ryzyka wiążą się ze stosowaniem wskaźników referencyjnych

Co to jest rozporządzenie BMR

Rozporządzenie BMR ma sprawić, aby **wskaźniki referencyjne** były bardziej dokładne, wiarygodne, przejrzyste i rzetelne.

Rozporządzenie BMR określa:

- (1) zasady działania i obowiązki: **administratorów wskaźników referencyjnych**, podmiotów, które przekazują **administratorom** dane niezbędne do wyliczenia **wskaźników referencyjnych**, oraz podmiotów, które stosują **wskaźniki referencyjne**
- (2) zasady prowadzenia **rejestr administratorów i wskaźników referencyjnych** prowadzonych przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA),
- (3) nowy standard wyliczania i stosowania **wskaźników referencyjnych**.
 - ✓ Na podstawie przepisów **rozporządzenia BMR** opracowywanie **wskaźników referencyjnych** stało się działalnością regulowaną, wymagającą zezwolenia właściwego organu nadzoru.
 - ✓ Na rynku polskim właściwym organem nadzoru jest **Komisja Nadzoru Finansowego (KNF)**
 - ✓ 16 grudnia 2020 r. KNF wydała zezwolenie na prowadzenie przez GPW Benchmark S.A. działalności jako administratora wskaźników referencyjnych stóp procentowych, w tym **kluczowych wskaźników referencyjnych**. Wydanie przez **KNF** zezwolenia dla GPW Benchmark S.A. oznacza, że organ nadzoru finansowego uznał proces wyznaczania przez niego **wskaźników referencyjnych** za zgodny z wymaganiami nałożonymi przez **rozporządzenie BMR**.

Treść **rozporządzenia BMR** dostępna jest na stronie internetowej **VL** <https://www.veloleasing.pl/centrum-dokumentow>.

Czym są wskaźniki referencyjne dotyczące stóp procentowych

- ✓ **Wskaźniki referencyjne** pełnią istotną rolę na międzynarodowych rynkach finansowych.
- ✓ Na podstawie **wskaźników referencyjnych** VL może wyznaczać oprocentowanie dla umów leasingu oraz pożyczek.
- ✓ **Wskaźniki referencyjne** służą do pomiaru określonej rzeczywistości gospodarczej, a w efekcie od ich wysokości w przypadku umów opartych na zmiennej stopie procentowej zależy wysokość oprocentowania stosowanego w umowach leasingu i pożyczki.

Wskaźnikami referencyjnymi są m.in.: **WIBOR, WIRON, POLSTR** (od 1 września 2025 r.), **EURIBOR, EFTERM**.

Oznaczenia przy nazwie **wskaźnika** np. **1M, 3M, 6M**, wskazują na termin, którego dotyczy **wskaźnik referencyjny** (tzn. tenor), 1M – jeden miesiąc, 3M – trzy miesiące, 6M – sześć miesięcy.

Wskaźniki opracowują **administratorzy**, którzy w oparciu o przepisy **rozporządzenia BMR**, sprawują kontrolę nad opracowywaniem **wskaźnika**, w tym:

- ✓ określają i zarządzają mechanizmami (metodologią) wyznaczania **wskaźnika** zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa,
- ✓ gromadzą, analizują i przetwarzają dane o odpowiednio wysokiej jakości niezbędne do wyliczenia **wskaźnika**,
- ✓ wyznaczają i publikują **wskaźnik** (zgodnie z przyjętą przez siebie metodą i w oparciu o zebrane dane),
- ✓ dokonują przeglądu przyjętych mechanizmów (metodologii) pod kątem:
 - adekwatności tej metody do zmierzenia rynku bazowego,
 - dostosowania metody do zmieniającej się rzeczywistości ekonomicznej,
 - zgodności z przepisami prawa oraz
 - wymogami organów nadzoru.

4 stycznia 2021 r. GPW Benchmark S.A. opublikował Oświadczenie Administratora dotyczące Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR, o którym mowa w art. 27 **Rozporządzenia BMR** (tzw. benchmark statement), zawierające kluczowe informacje o wskaźniku WIBOR, w tym o wskaźniku WIBOR 1M.

Wartości **wskaźników referencyjnych** wyznaczane są przez **administratora** w sposób niezależny od **banku finansującego** i VL.

- ✓ **VL i bank finansujący** są podmiotami stosującymi **wskaźniki referencyjne**.
- ✓ **VL i bank finansujący** nie są podmiotami przekazującym dane **administratorowi** na potrzeby wyznaczenia **wskaźników referencyjnych**.

Jakie ryzyka związane są ze stosowaniem w umowie leasingu/pożyczki wskaźników referencyjnych?

Wartość **wskaźników referencyjnych** zmienia się w trakcie trwania umowy leasingu/pożyczki.

Oznacza to, że wysokość opłat leasingowych/rat pożyczki opartych o **wskaźnik referencyjny** zmienia się w zależności od jego aktualnej wysokości.

Wartość **wskaźnika referencyjnego** zależy od wielu czynników, których nie da się przewidzieć, takich jak przykładowo:

- wysokość stóp procentowych ustalanych przez Radę Polityki Pieniężnej (RPP), przy czym decyzje RPP mogą być dyktowane nie tylko czynnikami ekonomicznymi, ale też czynnikami o charakterze politycznym,
- inflacja,
- podaż pieniądza,
- wysokość produktu krajowego brutto (PKB),
- zmiana sposobu wyznaczania wskaźnika referencyjnego przez administratora, a także
- konflikty zbrojne, pandemie, klęski żywiołowe

Niewykluczone jest także, że wskaźnik pozostanie na niezmiennym poziomie, przy czym w takim przypadku powoduje to zachowanie opłat leasingowych/rat pożyczki na poziomie niezmiennym w porównaniu do poprzedniego okresu. Konsekwencją stosowania **wskaźnika referencyjnego** jest również ryzyko związane z możliwością jego **istotnej zmiany, wystąpienia zdarzenia regulacyjnego** albo **czasowego braku publikacji wskaźnika**.

Można zidentyfikować następujące ogólne ryzyka związane ze stosowaniem **wskaźników referencyjnych**:

- ✓ **administrator** może podjąć decyzję o tymczasowym lub trwałym zaprzestaniu opracowywania **wskaźnika**;
- ✓ odpowiedni organ może cofnąć **administratorowi** zezwolenie na opracowywanie danego **wskaźnika** lub może ogłosić, że dany **wskaźnik istotny** jest niezgodny z rozporządzeniem BMR;
- ✓ **administrator** może zmienić metodę opracowywania **wskaźnika referencyjnego** (w tym dokonać jej **istotnej zmiany**) z przyczyn regulacyjnych lub biznesowych;
- ✓ **wskaźniki referencyjne** mogą przestać być publikowane lub opracowywane w całości lub w odniesieniu do konkretnego okresu odsetkowego lub konkretnej waluty, a odpowiednie **wskaźniki alternatywne** mogą nie zostać wyznaczone;
- ✓ **wskaźniki referencyjne** mogą przestać w sposób adekwatny odzwierciedlać dane realia gospodarcze lub dany rynek, ze względu na zaprzestanie przekazywania danych wejściowych przez podmioty przekazujące takie niezbędne do opracowywania dane lub **wskaźnik referencyjny** zostanie uznany przez właściwy organ nadzoru za niewiarygodny, przez co nie będzie kwalifikował się do pomiaru danego rynku bazowego.

W rezultacie zarówno zmiany w aktualnej wysokości **wskaźnika**, jak i wystąpienie **istotnej zmiany, zdarzenia regulacyjnego**, albo **czasowy brak publikacji wskaźnika**, mogą więc wpływać na wysokość opłat leasingowych/rat pożyczki. Zmiana może nastąpić zarówno na Twoją korzyść - gdy wartość **wskaźnika** zmaleje - powodując zmniejszenie obciążeń z tytułu spłaty opłat leasingowych/rat pożyczki, jak również na Twoją niekorzyść - gdy wartość **wskaźnika** wzrośnie - powodując zwiększenie obciążeń z tytułu spłaty opłat leasingowych/rat pożyczki.

Ważne: Jeśli zawierasz umowę, która odnosi się do **wskaźnika referencyjnego**, pamiętaj, że jednocześnie akceptujesz ryzyko zmiany wartości **wskaźnika referencyjnego** wynikające ze zmian rynkowych oraz ze zmian metodologii opracowywania danego **wskaźnika referencyjnego**.

Czym jest Istotna zmiana wskaźnika

Administrator kluczowego lub **istotnego wskaźnika referencyjnego** ma obowiązek tak dobierać metodę opracowywania wskaźnika referencyjnego, aby była ona zgodna z przepisami prawa (**rozporządzeniem BMR**), w tym, aby pomiar rynku bazowego był jak najbardziej dokładny, wiarygodny i rzetelny, a dane wykorzystane do dokonania takiego pomiaru były odpowiednio wysokiej jakości.

W związku z tym **administrator** ma także obowiązek dokonywać przeglądu przyjętej metody opracowywania **wskaźnika referencyjnego** pod kątem adekwatności tej metody do zmierzenia rynku bazowego, dostosowania metody do zmieniającej się rzeczywistości ekonomicznej, zgodności z przepisami prawa oraz wymogami organów nadzoru.

Administrator na podstawie posiadanego zezwolenia w ramach prowadzonej działalności jest uprawniony do wprowadzenia zmiany w metodzie opracowywania **kluczowego** lub **istotnego wskaźnika referencyjnego** w trybie określonym w dokumentacji **wskaźnika referencyjnego** publikowanej przez **administratora** na jego stronie internetowej. Uzasadnieniem dla dokonania zmiany w metodzie opracowywania **wskaźnika referencyjnego** lub zaprzestania jego opracowywania może być przykładowo konieczność dostosowania metody opracowywania **wskaźnika referencyjnego** do wymogów **rozporządzenia BMR**, wytycznych organu nadzoru lub rekomendacji jednostki nadzorczej.

Ważne: Metodologia opracowywania wskaźnika referencyjnego może podlegać zmianom.

Skutkiem dokonania przez **administratora** zmiany w metodzie opracowywania **wskaźnika referencyjnego** może być zmiana jego wartości. Podwyższenie lub obniżenie wartości **wskaźnika referencyjnego** w wyniku dokonanej przez **administratora** zmiany w metodzie jego opracowywania może wpłynąć na wartość wzajemnych świadczeń pomiędzy Tobą a **VL**.

Ważne: Zmiana **wskaźnika**, polegająca na zmianie metody opracowywania **wskaźnika referencyjnego** lub zmianie jego definicji, w tym także **istotna zmiana wskaźnika** ogłoszona przez jego **administratora** nie stanowi istotnej modyfikacji umowy bądź instrumentu finansowego.

Czym jest zaprzestanie opracowywania wskaźnika?

Decyzja o **ogłoszeniu zaprzestaniu opracowywania wskaźnika**, może wynikać z powodów rynkowych lub biznesowych, w szczególności gdy: dane wykorzystywane do opracowywania **wskaźnika** przestaną być reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych lub których pomiar jest celem **wskaźnika** lub też gdy **administrator** zakończył działalność polegającą na opracowywaniu danego **wskaźnika referencyjnego**, a organ nadzoru nie skorzystał z uprawnień wynikających art. 21 oraz art. 23 **rozporządzenia BMR**.

Wskaźniki referencyjne mogą przestać być publikowane lub opracowywane w całości lub w odniesieniu do konkretnego okresu terminu (np. 12M) lub konkretnej waluty (np. EUR), a odpowiednie **wskaźniki alternatywne** mogą nie zostać wyznaczone.

Czym jest czasowy brak publikacji wskaźnika?

Metoda opracowywania **wskaźnika referencyjnego** zwyczajowo wskazuje, że istnieją okoliczności, w których w danym dniu **administrator** może nie być w stanie wyznaczyć wartości **wskaźnika referencyjnego** na przykład w sytuacji nieotrzymania przez **administratora** w danym dniu wystarczającej ilości danych niezbędnych do wyznaczenia w danym dniu wartości **wskaźnika referencyjnego (czasowy brak publikacji wskaźnika)**.

Konsekwencją **czasowego braku publikacji wskaźnika** lub **zdarzenia regulacyjnego** dotyczącego **wskaźnika** może być brak możliwości wykorzystania przez **VL wskaźnika** do ustalenia wartości wzajemnych świadczeń wynikających z zawartej pomiędzy **VL** a Tobą **umowy**. W takiej sytuacji zastosowanie znajdą postanowienia **umowy** łączącej Ciebie z **VL**.

Czym jest ogłoszenie braku zezwolenia?

Administrator opracowujący dany **wskaźnik referencyjny** prowadzi swoją działalność na podstawie zezwolenia, uzyskiwanego w toku odpowiedniego postępowania administracyjnego prowadzonego przez organ nadzoru, którego przedmiotem jest ocena czy dany podmiot spełnia warunki o których mowa w **rozporządzenia BMR**. W przypadkach wskazanych w art. 35 **rozporządzenia BMR**, organ nadzoru może cofnąć zezwolenie udzielone **administratorowi**, co skutkować będzie wykreśleniem z odpowiedniego rejestru **administratorów**. Może to mieć miejsce np. w sytuacji, w której dany **administrator** przestał spełniać warunki na podstawie których uzyskał to zezwolenie. Gdyby taka sytuacja dotyczyła **administratora kluczowego** lub **istotnego wskaźnika referencyjnego**, taki **wskaźnik** nie będzie mógł być stosowany w nowych umowach i instrumentach finansowych.

Właściwy organ nadzoru może również wydać ogłoszenie o niezgodności **istotnego wskaźnika referencyjnego** z **rozporządzeniem BMR**, o którym mowa w art. 24a ust. 6. W przypadku wydania takiego ogłoszenia, konieczne może być zastąpienie **wskaźnika** innym, alternatywnym **wskaźnikiem** w umowie. Taka zmiana, może mieć wpływ na sposób ustalania oprocentowania w umowie.

Działania administratora w związku z istotną zmianą lub ogłoszeniem zaprzestania opracowywania wskaźnika

Każda zmiana metodologii musi być poprzedzona publicznymi komunikatami w tym zakresie ze strony **administratora wskaźnika referencyjnego** oraz opublikowanym dokumentem konsultacyjnym, a cały taki proces jest objęty nadzorem właściwego organu nadzoru.

Zarówno **istotną zmianę wskaźnika**, jak i **ogłoszenie zaprzestania opracowywania wskaźnika** poprzedza proces konsultacji publicznych prowadzonych przez **administratora**. Tryb istotnej zmiany **wskaźnika** oraz tryb zmierzający do **ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika** określony jest w dokumentacji **wskaźnika**, która publikowana jest na stronie internetowej danego **administratora**.

Cały proces **istotnej zmiany wskaźnika** lub **ogłoszenia zaprzestania opracowywania wskaźnika** objęty jest nadzorem właściwego organu nadzoru.

Ważne: O działaniach **administratora** w odniesieniu do **wskaźnika referencyjnego** będziemy Cię informować m.in. poprzez komunikaty na naszej stronie internetowej <https://veloleasing.pl/>

Informacje o wskaźniku WIBOR, EURIBOR, EFTERM i jego administratorze znajdziesz w tabeli 1.

Reforma wskaźników referencyjnych

W dniu 25 kwietnia 2022 r., polski rząd zapowiedział likwidację wskaźnika **WIBOR** i zastąpienie go w przyszłości innym **wskaźnikiem**, opartym o transakcje overnight (ON). W rezultacie w lipcu 2022 r. rozpoczęła prace Narodowa Grupa Robocza ds. reformy wskaźników referencyjnych (NGR) powołana w związku z planowaną reformą **wskaźników referencyjnych** w Polsce, zakładającą m.in. wprowadzenie nowego **wskaźnika referencyjnego** stopy procentowej. Prace NGR mają na celu zapewnienie wiarygodności, przejrzystości i rzetelności opracowywania i stosowania nowego **wskaźnika referencyjnej** stopy procentowej.

W pracach NGR udział biorą przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Polskiego Funduszu Rozwoju, Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, Banku Gospodarstwa Krajowego, GPW Benchmark, a także wiodących banków komercyjnych, banków zrzeszających banki spółdzielcze, towarzystw funduszy inwestycyjnych oraz zakładów ubezpieczeń, jak również organizacje branżowe zrzeszające podmioty rynku finansowego.

Prace NGR nadzorowane i koordynowane są przez Komitet Sterujący w skład, którego wchodzi przedstawiciele Ministerstwa Finansów, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, GPW Benchmark, Narodowego Banku Polskiego, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, BondSpot S.A. oraz przedstawiciel sektora bankowego – wskazywany w trybie rotacyjnym jako reprezentant sektora finansowego.

We wrześniu 2022 r. Komitet Sterujący NGR zaakceptował Mapę Drogową procesu zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID.

W marcu 2025 roku Komitet Sterujący NGR zaakceptował zaktualizowaną Mapę Drogową procesu zastąpienia wskaźników referencyjnych WIBOR i WIBID. Przyjęcie zaktualizowanej Mapy Drogowej jest konsekwencją sfinalizowanego w grudniu 2024 roku przeglądu i analizy wskaźników alternatywnych typu Risk Free Rate (RFR) dla WIBOR. Proces ten zakończył się decyzją o wyborze propozycji indeksu o nazwie POLSTR (Polish Short Term Rate), bazującego na niezabezpieczonych depozytach składanych na termin O/N przez Instytucje Kredytowe i Instytucje Finansowe, jako docelowego **wskaźnika referencyjnego** stopy procentowej, który miałby zastąpić **wskaźniki referencyjne WIBOR** i WIBID, w sytuacji zaprzestania ich opracowywania.

Aktualne informacje oraz komunikaty NGR znajdują się na stronie internetowej **KNF**^[1].

Zakończenie prac związanych z reformą **wskaźników referencyjnych** planowane jest w 2028 roku.

Powyższe informacje są aktualne na dzień ich sporządzenia.

[1] https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/Wskazniki_referencyjne/prace_grupy